

Màster universitari en **Formació del Professorat d'Educació Secundària**
Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes

Treball de fi de màster

Títol: Disseny i Implementació del Portafolis Docent en un centre de secundària

Cognoms: Vidal Sala

Nom: Jaume

Titulació: Màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes

Especialitat: Tecnologia

Director/a: Rafael Morillas Varón

Data de lectura:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH
Institut de Ciències de l'Educació

Agraïments

... a la empresa en la qual treballo per la flexibilitat que m'han donat per a poder cursar el màster i realitzar les pràctiques...

... a la direcció de Col·legi Mestral per la seva confiança i per donar-me la oportunitat de poder elaborar la plantilla i les ajudes del e-portafolis...

... al gran equip humà que formen tot l'equip docent del Col·legi Mestral per la seva bona acollida, el seu companyeris-me i disponibilitat a ajudar-me en tot moment de manera desinteressada...

... al meu tutor del Pràcticum per la seva total confiança i suport en tot moment i per ensenyar-me la intensitat amb que es pot arribar a viure la docència...

... al equip docent del màster per haver-me inculcat tants coneixements i haver-me ajudat a estimar la docència i la tecnologia...

... al director d'aquest treball per haver-me donat tanta confiança, autonomia i llibertat...

... als alumnes de 3r d'ESO per ser els meus "conillets d'índies" en els meus inicis com a docent i per tots els grans moments i emocions que hem passat junts...

... a la meva parella pel seu suport incondicional, per aconseguir que tregui sempre lo millor de mi i per donar tant sentit a la meva vida...

... a la meva besàvia, al cel sigui, per inculcar-me tants valors i principis, per haver-me fet sentir la persona més estimada del món i per donar-me forces en tot moment...

... als meus pares i avis pels seus ànims i per la seva inestimable i incansable ajuda, així com la predisposició a fer-ho...

Un portafolis ha de funcionar com un mirall, un mapa i un sonet:

Un mirall perquè la seva naturalesa reflexiva permet a l'autor veure el seu propi creixement al llarg del temps.

Un mapa perquè ajuda a desenvolupar l'habilitat de planificar, establir metes i navegar a través de les seves produccions i artefactes que l'autors ha creat i recopilat.

Un sonet perquè pot constituir un marc de referència per l'expressió creativa dels seus autors. Doncs cada portafolis serà únic, com a expressió d'identitat dels seu autor

(DÍAZ, 2010)

ÍNDEX

1. Introducció	4
2. Definició i context del problema	5
2.1. Descripció del problema	5
2.1.1. Requisits inicials	5
2.1.2. Característiques del centre	6
2.2. Objectius.....	6
2.3. Concepte de portafolis	7
2.3.1. Definicions	7
2.3.2. Context històric.....	8
2.3.3. Concepte i continguts.....	8
2.3.4. Cicle de Deming	9
2.3.5. Característiques	9
2.3.6. La pràctica reflexiva.....	10
2.3.7. Tipus.....	11
2.3.8. Justificació del portafolis docent.....	11
2.3.9. Riscos.....	11
2.4. Motivació del centre.....	12
2.4.1. Motivació i competències TIC del professorat	12
3. Descripció de la solució.....	13
3.1. Accions per l'Èxit	13
3.2. Portafolis electrònic	13
3.3. Estructura i Desenvolupament	14
3.3.1. Portafolis inicial.....	15
3.3.2. Portafolis intermedi.....	15
3.3.3. Portafolis final	16
3.4. Continguts	18
3.4.1. Introducció:	18
3.4.2. Materials didàctics elaborats i publicacions:	19
3.4.3. Planificació de l'activitat docent.....	19
3.4.4. Projecte de millora.....	19
3.5. Interacció amb l'alumnat	20
3.6. Avaluació	21
3.6.1. Autoavaluació	21
3.6.2. Coavaluació.....	21
3.6.3. Avaluació de la implantació.....	22
3.6.4. Avaluació individual per part del centre.....	22
3.7. Publicació i accessos	23
3.8. Ajudes.....	23
3.9. Formació inicial.....	24
3.10. Pla d'implementació.....	26

4.	Resultats.....	27
4.1.	Abast i restriccions	27
4.2.	Limitacions tècniques	27
4.3.	Característiques de la plantilla	27
5.	Conclusions	28
6.	Bibliografia.....	29

ANNEX DE DADES NO PUBLICABLES

- I. ANNEX I. Enllaços de la plantilla i de les Ajudes
- II. ANNEX II. Enquesta de competències TIC

ANNEX III. Instruments per a l'avaluació

1. Introducció

En els darrers temps, les tendències en la formació del professorat van en la direcció de models formatius basats en l'aprenentatge reflexiu i en la figura del docent com a professional reflexiu. Es tracta, doncs, que el professorat desenvolupi una actitud crítica que el porti a implicar-se al llarg de la seva carrera professional en un procés continu i autònom de reflexió sobre la seva actuació i les seves competències, que el porti a una millora de la seva docència.

El portafolis és un dels recursos existents que permet aconseguir la millora de la pràctica docent a partir de la pràctica reflexiva. Es tracta d'un recull personal d'èxits i aprenentatges. La persona que elabora el portafolis es converteix en el responsable del seu procés d'aprenentatge i, per tant, es tracta d'una eina d'aprenentatge autònom.

Cal notar que el portafolis canvia el centre de l'aprenentatge, que deixa d'estar en l'exterior de la persona per a estar en mans de la pròpia persona. S'ha de comprendre que el que apareix en el portafolis docent és la visió que es té de l'ensenyament, del que aquest implica i del que ha de documentar respecte la formació i pràctica d'un docent com evidències d'aquells sabers que domina.

"El seu major potencial resideix en promoure l'autoavaluació reflexiva dels professors i en la possibilitat d'impulsar un canvi en la cultura d'avaluació en les institucions educatives. Al mateix temps, el risc consisteix en la proliferació d'una mirada exclusivament tècnica i esbiaixada, centrada en els instruments de qualificació, amb poc fonament teòric i investigació empírica". (DÍAZ BARRIGA, 2010).

2. Definició i context del problema

2.1. Descripció del problema

Es tracta de crear i desenvolupar un portafolis docent, és a dir, pel professorat. Aquest portafolis serà per un centre escolar determinat, que forma part d'un grup de centres i, per tant, hi ha la possibilitat de que sigui utilitzat per al conjunt d'aquests.

Per una banda, el portafolis haurà d'adaptar-se als requisits inicials donats per la direcció del centre i del grup. I, per altra banda, també s'hauran de tenir en compte les característiques dels centre, del seu professorat, de l'alumnat, de les famílies i de l'entorn.

2.1.1. Requisits inicials

- ✓ El portafolis ha de ser electrònic, és a dir, un e-portafolis.
- ✓ El portafolis ha d'ésser dissenyat amb l'eina google sites.
- ✓ El menú del portafolis serà del tipus horitzontal.
- ✓ S'han de respectar els colors institucionals.
- ✓ S'haurà de crear una plantilla tipus, per a facilitar-ne la implantació.
- ✓ El portafolis ha de contenir els següents blocs i continguts:
 - **Introducció**
 - Índex de continguts.
 - Perfil Professional.
 - **Materials didàctics elaborats i publicacions**
 - Materials didàctics propis.
 - Producció de coneixement.
 - Participació en projectes didàctics.
 - **Planificació de l'activitat docent**
 - Documentació curricular.
 - Model competencial.
 - Criteris, instruments i procediments d'avaluació.
 - Bones pràctiques i innovació.
 - **Projecte de millora**
 - Qüestionari d'auto avaluació de les competències professionals.
 - Guia d'observació a l'aula.
 - Pla de millora personal.
 - Camps de coneixement en els que tens interès en formar-te.
- ✓ El qüestionari d'autoavaluació de les competències professionals i la guia d'observació a l'aula s'hauran d'ajustar als facilitats pel centre.

2.1.2. Característiques del centre

Es descriuen les que es consideren rellevants per al disseny del e-portafolis:

- ✓ Centre amb Primària, Secundària i Batxillerat.
- ✓ Centre privat concertat en Primària i Secundària.
- ✓ El col·legi forma part d'un grup de centres escolars.
- ✓ El col·legi consta d'una línia per curs escolar.
- ✓ Recentment ha esdevingut un canvi en la direcció del centre.
- ✓ Prioritats del centre:
 - Preparació acadèmica, a partir de la innovació pedagògica.
 - Atenció individualitzada, potenciant la tutoria individual o preceptuació.
 - Formació centrada en els valors de l'humanisme cristià.
 - Involucrar a les famílies en el procés d'aprenentatge dels seus fills.
 - Importància de la comunicació i la imatge.
 - Potenciar la qualitat de la docència i el desenvolupament professional del professorat.

2.2. Objectius

Per tant, tenint en compte els requisits, les característiques del centre i les seves prioritats, s'han considerat els següents objectius:

- ✓ Incrementar el prestigi del professorat i de la docència de cara a les famílies i els alumnes.
- ✓ Promoure una major interacció amb l'alumnat i augmentar-ne la seva satisfacció.
- ✓ Servir d'eina de suport a la docència i aconseguir millors resultats de l'alumnat.
- ✓ Impulsar la reflexió sobre la pràctica docent, entenent el sentit del portafolis i motivar al professorat per a tenir-lo actualitzat.
- ✓ Treballar la millora contínua en l'activitat docent.
- ✓ Avaluar la pràctica docent i ajudar al professorat en el desenvolupament professional.
- ✓ Facilitar l'emplenament del e-portafolis a tot el professorat del centre i guiar-lo en el seu desenvolupament.

Cal notar que els objectius giren entorn a tres grans eixos, que contribueixen a la millora del centre:

Il·lustració 1. Eixos per a la millora del centre. Font pròpia

2.3. Concepte de portafolis

2.3.1. Definicions

La **UNESCO** es refereix al portafolis com a “l’acumulació d’evidències sobre competències específiques i les característiques d’una institució en relació amb un tipus específic d’activitat, especialment als estàndards d’aprenentatge.”

El **ElfEL** (European Institute for E-Learning) defineix un **eportafolio** com “un recull personal d’informació digitalitzada que descriu i il·lustra el seu aprenentatge, carrera professional, experiència i èxits.”

Alguns autors (DÍAZ BARRIGA, 2010) defineixen el **portafolis docent** com “una selecció i col·lecció de treballs o produccions elaborades pel professor —de manera individual o col·lectiva— que està enfocat a la planificació, conducció o avaluació del procés d’ensenyament-aprenentatge dels seus alumnes.”

Altres autors (NURIA ALART, 2008) defineixen el portafolis docent com “la representació de la concepció del procés d’ensenyament-aprenentatge i de les competències professionals i/o el progrés que s’ha realitzat professionalment. Es construeix i reconstrueix al llarg del procés reflexiu i formatiu. Cada portafolis és únic i personal. Sembla ser que hi ha un consens en considerar-lo com una col·lecció de materials seleccionats amb la intenció d’explicar el rendiment o aprenentatge realitzat, reflexionar sobre aquest i avaluar-ho.”

2.3.2. Context històric

Cal esmentar que els artistes (pintors, fotògrafs, escultors, ...) porten molt temps utilitzant el portafolis per a documentar els seus treballs.

Les escoles Montessori van iniciar-se en la seva utilització a l'escola Primària.

Més endavant, estudiants del Regne Unit que abandonen la secundària l'utilitzen per a documentar les seves competències.

A partir de 1990 s'utilitza en les Universitats (Austràlia, Canadà, USA i altres universitats del nord d'Europa).

2.3.3. Concepte i continguts

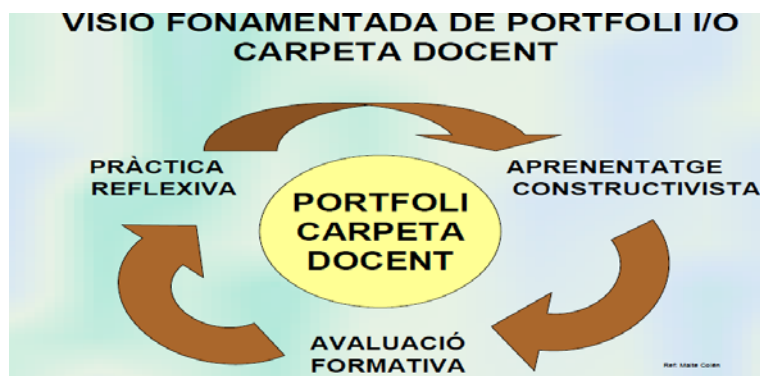
Es tenen en compte tant processos com produccions de l'autor, que tenen lloc en un context educatiu determinat, en algun moment de la seva trajectòria docent i que són objecte de reflexió i valoració sobre la base d'una sèrie d'objectius, finalitats o indicadors de competència docent.

“Més enllà de les produccions que hi figurin com a evidències, és rellevant que existeixi una autoavaluació i reflexió per part del docent, encaminades a millorar la seva tasca professional. A més, ofereix la oportunitat d'una autocrítica del propi treball a l'aula, la possibilitat d'avaluar l'efectivitat de les classes impartides i d'explorar les interaccions interpersonals amb els estudiants. Però potser el més interessant és que permet la retroalimentació constructiva i crítica, tant de l'aprenentatge com del procés formatiu i fomenten la reflexió docent sobre el seu propi treball.” (DÍAZ BARRIGA, 2010).

El portafolis permet ser conscient del que estàs aprenent, d'on parteixes i que vols aconseguir. El recull d'evidències en el portafolis permet adonar-se'n del nivell de desenvolupament aconseguit respecte d'una competència en qüestió.

Segons alguns autors (NURIA ALART, 2008) l'eix vertebrador és la reflexió sobre el que es fa, per què es fa i com es podria canviar. I té dues vessants:

- Evidència la reflexió sobre l'acció docent, per tant, és un element d'autonomia. **(Aprendre a aprendre)**
- Evidència els aprenentatges i els avenços realitzats, per tant és un instrument d'avaluació. **(Acreditació)**

Il·lustració 2. Visió del portafolis docent. Font: Nuria Alart (2008)

“En el moment de dissenyar el portafolis, és la persona que l'elabora qui fa la selecció de les evidències que considera més significatives, d'aquí que els portafolis d'aquest tipus puguin tenir, a més, la funció d'eina d'autoavaluació i heteroavaluació formativa”. (ESTEVE, KEIM, CARANDELL, 2006) .

Les evidències o contribucions poden ser de diferent tipologia:

- a) **Artefactes:** són evidències que provenen de treballs, títols, certificats de la trajectòria personal i acadèmica prèvia.
- b) **Reproduccions:** són evidències que es poden recollir del dia a dia fora del context acadèmic formal.
- c) **Produccions:** són evidències que s'han elaborat específicament per l'e-portafolis i que, per tant, estan relacionades amb les activitats d'ensenyament i aprenentatge.
- d) **Avaladores:** són aquelles evidències que s'aporten a través d'una tercera persona.

2.3.4. *Cicle de Deming*

El Procés cíclic de l'e-portafolis es basa en l'estratègia de millora contínua de la qualitat, el cicle de Deming o PDCA (Plan, Do, Check, Act), una popular eina que s'utilitza en l'aprenentatge d'organitzacions.

Els processos de millora han de satisfer les fases del cicle, i ho han de fer de forma **contínua i indefinida**. Aquestes fases són:

- ✓ **Fase P** (*Plan*- Planificar)
 - Definir objectius i planificar les activitats a realitzar
- ✓ **Fase D** (*Do*- Executar)
 - Implantar i executar les activitats planificades
- ✓ **Fase C** (*Check*- Avaluar)
 - Fer el seguiment de les activitat i avaluar-les
- ✓ **Fase A** (*Act*- Actuar)
 - Actuar, millorar i ajustar el objectius per a un nou cicle

2.3.5. *Característiques*

- ✓ És un document personal.
- ✓ Es basa en dades i opinions sistemàtiques (recull d'evidències).
- ✓ Potència l'organització personal del coneixement pedagògic: recopilació, selecció, estructuració, reflexió i comunicació.
- ✓ Documenta el procés: des d'un punt de partida (d'on vinc?) fins a un punt d'arribada (avenços assolits).
- ✓ Fomenta la reflexió sobre la pràctica docent, el pensament crític i la implicació activa en el propi procés formatiu.
- ✓ Permet demostrar els propis mèrits i el desenvolupament professional com a docent durant un període de temps concret.

2.3.6. La pràctica reflexiva

“Segons aquesta, la persona en formació ha d'observar la seva pròpia pràctica i ha de reflexionar-hi, a fi de poder-ne identificar els punts forts i els febles. Aquesta reflexió ha de facilitar la construcció d'estratègies pedagògiques noves, per tal de millorar en la seva actuació a l'aula, amb l'ajuda d'iguals i de tutors”. (ESTEVE, KEIM, CARANDELL, 2006)

És d'especial importància tenir clar el concepte de la pràctica reflexiva, en tota la seva amplitud. NÚRIA ALART (2008) en fa les següents consideracions:

- “Un ensenyament centrat en l'alumne i que potencia la seva capacitat d'aprendre a aprendre.
- Fomenta el desenvolupament de les seves habilitats de pensament crític i creatiu.
- A partir de la pròpia experiència s'observa i reflexiona sobre aquesta i s'integren aquestes reflexions en els seus coneixements previs utilitzades com a guia per a accions posteriors.
- Formació entre iguals.
- Neix de les necessitats i inquietuds de cada professional.
- Punt de partida: l'activitat a l'aula.
- Converteix la reflexió en i sobre la pràctica en un hàbit conscient.
- Autoformació, actualització, millora constant de la tasca docent.
- Necessitat de crear “comunitat” amb qui comparteix la formació per tal d'intercanviar experiències, teories...
- “Obrir” l'aula: què fem? Per què ho fem?
- Anem a buscar la teoria i els experts quan tenim una necessitat.”

“El cicle reflexiu ha de tenir en compte tres accions clau (ESTEVE, KEIM, CARANDELL, 2006):

1. Anàlisi reflexiva de la situació de partida.
2. Desenvolupament i realització d'un pla d'acció per a canviar-la i millorar-la.
3. Anàlisi reflexiva de la nova situació “mirant enrere” i observant els canvis que s'hagin produït i projectant cap endavant per desenvolupar una nova línia d'actuació.

Per a realitzar aquest anàlisi és imprescindible recollir documentació del procés de canvi que s'està seguint. En aquest sentit el portafolis serveix com a eina potenciadora de reflexió i, alhora, evidència el procés. Aquesta reflexió haurà d'anar lligada als documents o materials que s'utilitzin com a evidència de que el canvi s'està generant.”

2.3.7. Tipus

Acreditatiu: La seva principal funció és evidenciar que es disposa d'unes determinades competències davant un avaluador extern. Per exemple, demostrar a la institució la qualitat dels serveis que està oferint.

Reflexiu: Com a eina formativa. S'utilitza com a un instrument que acompanya al procés d'aprenentatge i es basa en la pràctica reflexiva.

2.3.8. Justificació del portafolis docent

Tal i com assenyala Núria Alart (2008) "La darrera recerca en l'àmbit dels processos formatius de professorat advoquen per un canvi o replantejament dels models de formació actual. Segons els resultats d'aquesta recerca, els docents es formen millor:

- a) Si s'estableix un vincle clar i directe amb les experiències pròpies.
- b) A partir d'aquestes experiències i de l'observació de la pròpia actuació (així es fomenta un procés de reflexió que porti a la cerca de noves alternatives pedagògiques, i això d'una manera sistematitzada, autònoma i realista).

Es tracta, així doncs, de trobar eines o instruments que ajudin el docent a fomentar processos de conscienciació i de reflexió sobre la seva pròpia pràctica docent, per tal de millorar-la."

El Portafolis Docent és, doncs, especialment útil en aquest marc.

2.3.9. Riscos

Un dels possibles perills de la utilització de l'e-portafolis és que es converteixi en una simple exhibició. Cal comprendre que no es tracta d'un anunci publicitari.

Per altra banda, es corre el risc de que hi hagi una estandardització insensata, doncs seria un ús més sofisticat i perillós d'una visió tecnòcrata de l'avaluació.

De la mateixa manera, existeix el perill de la trivialització, de documentar coses sobre les que ni tan sols val la pena reflexionar, amb una conseqüent interpretació equivocada del que ha d'ésser, convertit en recopilacions d'apunts o àlbums amb retalls. No es tracta d'acumular informació, el portafolis ha d'indicar el que fa el docent però també el perquè ho fa.

També s'ha de tenir en compte la quantitat de temps que suposa la seva gestió, així com que no tots participen fàcilment de la reflexió.

S'ha d'advertir la possibilitat d'accentuar la disparitat entre els professors que tinguin adquirides competències TIC i els que no en tinguin.

També existeix el risc de que el portafolis tingui poc èxit entre el professorat i caigui en desús.

2.4. Motivació del centre

2.4.1. Motivació i competències TIC del professorat

Per part de la direcció del centre hi ha una forta motivació per a implantar el e-portafolis docent entre el professorat, com a eina de desenvolupament professional i d'avaluació docent.

Pel que fa al professorat, cal tenir especialment en compte dues variables:

- ✓ La seva motivació per a desenvolupar l'e-portafolis
- ✓ Les competències TIC del professorat.

Aquestes dues variables són vitals a l'hora de planificar la seva implantació, i ens condicionaran els següents factors:

- ✓ Si cal una formació inicial del professorat i a quin nivell.
- ✓ Si cal una motivació del professorat i si es pot integrar a la formació inicial.
- ✓ El tipus de plantilla que s'ha de fer.
- ✓ Si cal un tutorial per a l'ús del portafolis i a quin nivell

Per tal de conèixer la motivació del professorat i les seves competències TIC, s'ha cregut que el més convenient és la de realitzar una enquesta al professorat (Veure Annex 2).

De les conclusions d'aquesta enquesta es desprenen les següents necessitats:

- ✓ Explicar molt bé el concepte de portafolis docent i la seva utilitat.
- ✓ Dedicar molts esforços a la motivació del professorat .
- ✓ El requeriment d'ajudes per a la seva elaboració.

3. Descripció de la solució

3.1. Accions per l'Èxit

Calen també sistemes de seguiment i mesura, com poden ser els indicadors, que ens ajuden a visualitzar l'evolució i millora de l'organització.

“Perquè la incorporació del portafolis formatiu tingui èxit, és imprescindible (ESTEVE, KEIM, CARANDELL 2006):

- Preparar el docent perquè sigui capaç de «distanciar-se» de la seva actuació i saber-la observar de manera més conscient.
- Ajudar-lo a formular «objectius personals de canvi», que siguin realistes amb la seva situació i amb el seu estil personal.
- Iniciar-lo en processos reflexius basats en el contrast (contrast entre les seves experiències i les dels altres companys; la pràctica i els coneixements teòrics; la pràctica d'abans i la d'ara).
- Fomentar la reflexió a través de la discussió amb altres, sempre partint de la verbalització de les pròpies percepcions, experiències i pensaments.
- Preparar el docent perquè sigui capaç de dur a terme un seguiment del propi procés de canvi.”

3.2. Portafolis electrònic

Actualment es troba a la xarxa una gran oferta de formats, plataformes i sistemes informàtics dissenyats per a la creació d'e-portafolis docents. Generalment, els models d'e-portafolis en versió electrònica es basen en una sèrie d'estàndards i descriptors de l'exercici docent plantejats per professionals de l'educació i grups col·legiats de diverses universitats.

La versió electrònica del portafolis, es farà en el marc d'una pàgina web personal o de la institució i permetrà al titular moure's dins dels diferents apartats i decidir quins són públics i quins no. Permet, doncs, incloure-hi els esborranys de les reflexions, informes i tot tipus d'evidències, sense limitacions d'espai.

També permet establir interaccions entre els diferents agents implicats en el procés (titular, altres professors, direcció, alumnes, famílies) sobre les reflexions i evidències que es facin públiques. Per tant, el portafolis electrònic, o e-portafolis, consta d'un dinamisme que és especialment positiu per als portafolis reflexius.

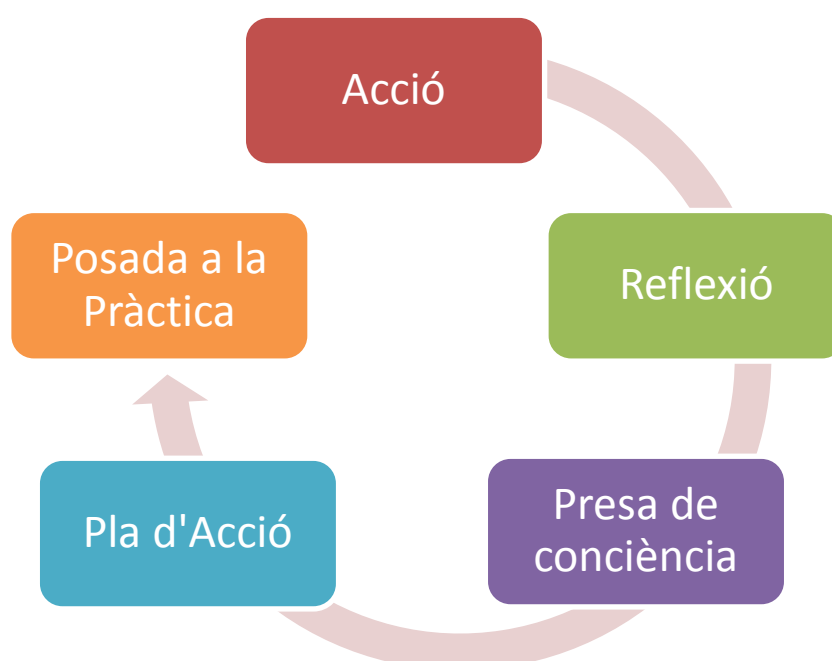
3.3. Estructura i Desenvolupament

Es tracta de què el docent introdueixi canvis en alguns aspectes de la seva pràctica a l'aula i fora de l'aula, així com respecte al seu desenvolupament professional, a partir de prendre consciència d'allò que vol canviar o millorar.

Per això, fa un recull d'evidències, és a dir, tot allò que li pot ser útil per a documentar aquest canvi.

Els nous plantejament s'han d'entendre com a petits objectius realistes, no com a grans modificacions. Per exemple, utilitzar més l'anglès a l'aula, un canvi en el tipus d'activitat, aspectes a corregir en l'expressió oral, etc.

El Procés cíclic del portafolis docent ha de ser el següent, i s'ha d'anar repetint:

II-lustració 3. Procés cíclic del portafolis. Font pròpia

Per al recull d'evidències ha d'ésser el més divers possible. Per exemple:

- ✓ Discussions amb companys i formadors.
- ✓ Diaris personals.
- ✓ Enregistrament de vídeo i àudio amb graelles per focalitzar l'aspecte que cal observar.
- ✓ Enquestes a alumnes.
- ✓ Entrevistes amb alumnes per a recollir la seva perspectiva.

L'última fase del portafolis analitza tot el procés, seleccionant mostres de la seva actuació docent i les reflexions que les acompanyen. Aquesta selecció és la base per autoavaluar-se i coavaluar-se entre companys.

3.3.1. Portafolis inicial

En la fase inicial es tracta d'evidenciar quin és el punt de partida. Les reflexions inicials que es poden fer per a evidenciar-ho són:

- ✓ L'observació de la meua pròpia actuació (a través d'enregistraments).
- ✓ La recollida de mostres que serveixin per documentar la meua actuació docent actual.
- ✓ On sóc? D'on parteixo? Quina és la meua concepció sobre l'ensenyament i la meua manera de fer classes?
- ✓ Quins aspectes de la meua docència crec que haig de millorar?
- ✓ Pla de recerca acció
- ✓ Que vull canviar específicament?
- ✓ Com me n' adonaré?
- ✓ Què es veurà...
- ✓ Quan vull fer aquest canvi?
- ✓ Què necessitaria?
- ✓ Què m'ho impedeix?
- ✓ Com em beneficiaria com a professional?
- ✓ Com a persona?
- ✓ Pregunta de recerca
- ✓ La recollida de mostres que serveixin
- ✓ La recerca d'alternatives: jo com a investigador a l'aula.
- ✓ La meua presa de consciència de l'aspecte que vull millorar
- ✓ La focalització i concreció del meu centre d'interès.
- ✓ En què vull centrar la meua atenció?
- ✓ Quin és el meu objectiu?

3.3.2. Portafolis intermedi

En aquesta fase intermèdia es tracta de cercar alternatives, d'actuar com a investigadors de la nostra pròpia pràctica docent. S'ha de prendre consciència de l'abans i l'ara: revistant i provant, i tornar a revisar. Triar mostres que evidencien tot el que ha canviat en aquest aspecte.

S'han de definir:

- ✓ El meu centre d'interès per a un període determinat (setmanes, mesos, etc.)
- ✓ En què vull centrar la meua atenció? Quin és el meu objectiu, o en tinc més d'un?
- ✓ Els objectius, són realistes per a mi? És factible en el meu context, amb el temps de què dispo?
- ✓ S'adequa a la meua manera de fer, a la meua personalitat, a la meua persona?
- ✓ Com puc assolir el meu objectiu o els meus objectius? Què faré exactament?
 - On? Amb quin grup classe?
 - En quin espai de temps? Quan?
 - Quins passos seguiré exactament
 - Quines lectures vull fer?

- ✓ Com (em) puc demostrar que he canviat alguna cosa?
 - Quins procediments i instruments faré servir per a l'observació i la recollida de mostres?
 - Quines mostres recolliré, que m'ajudin a evidenciar el canvi en aquest aspecte o àmbit?
 - Què ha estat el més significatiu per a mi? Per què?
 - En quina competència o aspecte de la meva pràctica crec que haig de seguir treballant?
- ✓ Pregunta de recerca
- ✓ Observació
- ✓ Quin tipus d'informació vull recollir?
- ✓ Quins instruments faré servir?
- ✓ Què espero descobrir?
- ✓ Anàlisi de les dades
- ✓ Què has descobert?
- ✓ Reflexions/conclusions
- ✓ Justificació dels materials

3.3.3. Portafolis final

Es tracta de realitzar una avaluació global de tot el procés

- ✓ Què he anat canviant en la meva pràctica docent al llarg de tot aquest procés?
 - Per a aquest canvi, presento les evidències següents.....
 - Per a aquest altre, presento aquestes evidències.....
- ✓ Per documentar aquest canvi, faig una tria argumentada d'evidències: Perquè són significatives? Com avaluo el meu procés?
 - Comparant la selecció de les primeres evidències i de les últimes, quin canvi significatiu percebo?
 - A partir dels enregistraments que he recollit en els diferents moments de la meva actuació i de les reflexions successives, com avaluo la meva actuació?, per què?
 - Quines conclusions n'extrec de les observacions i percepcions d'altres?(tutors, companys, alumnes...).

- ✓ Avaluació global
- ✓ Punt de partida/punt d'arribada
- ✓ Quin canvi has realitzat?
- ✓ Com ha estat el procés?
- ✓ Recopilació de materials
- ✓ Conclusions
- ✓ Què ha de recollir?
- ✓ Tot el que ha canviat en la meva pràctica docent durant aquest procés
- ✓ Comparació de l'abans i l'ara.
- ✓ Tria argumentada de les primeres evidències i de les últimes que documentin el canvi.
- ✓ Explicar per què són significatives.
- ✓ Comparant la selecció de les primeres evidències amb les últimes, quin canvi significatiu percebo?
- ✓ A partir dels enregistraments que he recollit, com avaluo la meva actuació? Per què?
- ✓ Quines conclusions n'extrec de les observacions i percepcions d'altres? (tutors, companys, alumnes...).

3.4. Continguts

Poden ser treballs, testimonis i proves dels seus alumnes, amb comentaris i retroalimentacions del professor.

També poden ser observacions i avaluacions que ha rebut respecte la seva tasca docent, reconeixements, premis, testimonis d'altres docents, cartes de recomanació, etc.

Els continguts s'han dissenyat a partir del guió del centre, ampliant-los amb un apartat de Filosofia Docent, que s'ha considerat que és un bon punt de partida, doncs reflexa la nostra pròpia visió de la docència i com ens veiem com a docents.

Aquests apartats formaran el “menú” de l'e-portafolis. També cal remarcar que els apartats seran optatius pel professorat i, si utilitzen la plantilla, només caldrà que els amaguin al “menú”.

3.4.1. Introducció:

“S'espera que el punt de partida del portafolis consisteixi en una exploració i exposició que doni compte de la pròpia identitat de l'autor, del context educatiu on ensenya, de la seva biografia i filosofia d'ensenyament que donarà sentit a la explicació de la seva perspectiva didàctica, de les metodologies i estratègies específiques que utilitza. Sobre aquesta base, s'entendrà millor el perquè de la selecció de documents, materials o artefactes que s'inclouen como a evidències” (DIAZ BARRIGA, 2010)

Índex de continguts: Es tracta de l'índex dels apartats, enllaçats (“*linkats*”).

Filosofia docent: Aquest apartat va destinat a la pròpia visió com a docents i la manera en que s'entén la docència. El estil d'ensenyament, la filosofia educativa, el com s'ensenya, a qui i perquè.

Perfil professional: Es tracta del currículum vitae. Les dades seran optatives.

- ❖ Dades generals: fotografia, Nom i cognoms, e-mail, pàgina web, blog, e-portafolis, etc.
- ❖ Formació acadèmica:
 - Reglada (títols oficials).
 - Complementària (cursos, idiomes, seminaris, ...)
- ❖ Experiència laboral:
 - Docent
 - No docent
- ❖ Altres dades d'interès.

3.4.2. Materials didàctics elaborats i publicacions:

Materials didàctics propis: Separats per assignatures i cursos, amb els següents subapartats optatius:

- ❖ Apunts.
- ❖ Activitats d'aula.
- ❖ Activitats d'ampliació.
- ❖ Activitats de reforç.
- ❖ Altres activitats.

Producció de coneixement: notes tècniques, documents, articles, llibres, filmacions, etc.

Participació en projectes didàctics: Aquí hi aniran els projectes didàctics en els quals participin, amb una breu explicació respecte del que es tracta i que es fa, fent especial èmfasi en el cicle reflexiu.

Exemples de projectes didàctics serien Programa AC/CA (aprenentatge cooperatiu), Projecte Lingüístic, Pla d'Atenció a la Diversitat, Pla Lector, Projecte in_TAC o d'altres que per iniciativa personal s'utilitzin.

3.4.3. Planificació de l'activitat docent

Documentació curricular: programacions didàctiques de les assignatures que imparteix. Organització del departament que coordina, etc.

Model competencial: activitats, documents o artefactes on s'apreciï el treball amb els alumnes per competències bàsiques.

Criteris i procediments d'avaluació: Explicació dels criteris d'avaluació i taula amb els instruments i procediments d'avaluació, i el seu pes en la nota final.

Bones pràctiques i innovació: descripció de les darreres novetats metodològiques i organitzatives introduïdes en les assignatures impartides, o experiències clau de creativitat en la docència.

Es recomana incloure material digital, gràfic i audiovisual, que doni fe de la tasca docent – fotografies i vídeo – gravació de sessions de classe, audiograbacions, etc.

3.4.4. Projecte de millora

Qüestionari d'auto avaluació de les competències professionals: Mitjançant una rúbrica d'avaluació i segons sis grans blocs, diferenciats en dos àmbits (professor o preceptor):

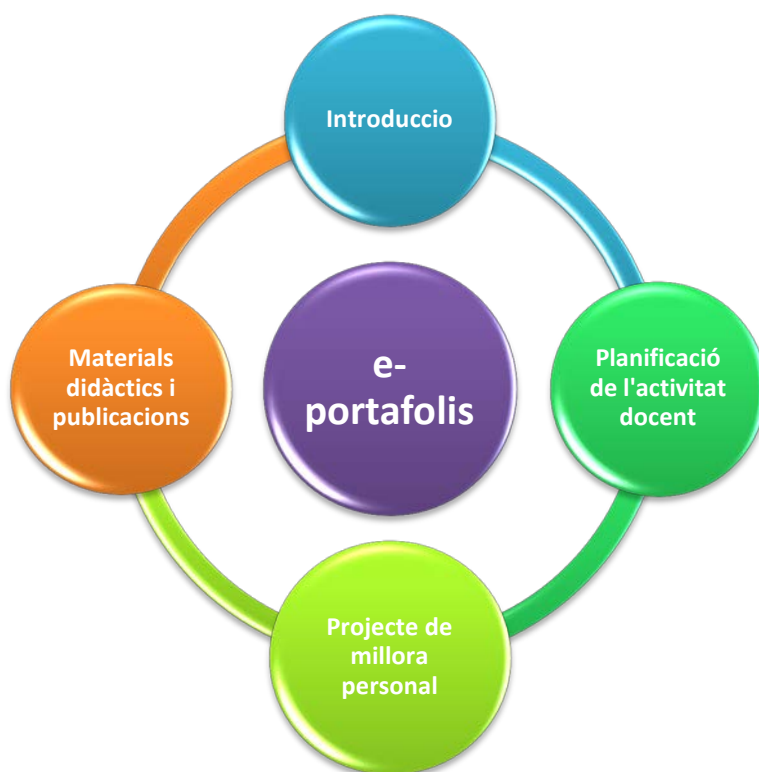
- ❖ Visió professional
- ❖ Orientació a les persones
- ❖ Comunicació
- ❖ Treball cooperatiu
- ❖ Millora personal
- ❖ Gestió personal

Guia d'observació a l'aula: Una guia que es basarà en l'avaluació entre companys, mitjançant una rúbrica. S'avaluen la seqüència didàctica, el desenvolupament de la classe, les estratègies metodològiques i la interacció amb l'alumnat i la comunicació.

Qui fa l'observació realitza anotacions addicionals i formula propostes de millora.

Pla de millora personal: A partir de l'autoavaluació de les competències professionals i l'observació de l'aula, s'estableix un pla de millorar personal.

Camps de coneixements en els que tens interès a formar-te: A part de millorar les competències, exposar en quin camps de coneixement tenen interès en continuar-se formant.

Il·lustració 4. Apartats del e-portafolis. Font pròpia

3.5. Interacció amb l'alumnat

L'alumnat també pot aportar materials elaborats per ells mateixos i que es poden utilitzar com a evidències pel portafolis.

- ✓ Exercicis realitzats per alumnes.
- ✓ Avaluacions.
- ✓ Opiniions de l'alumnat sobre el seu aprenentatge.
- ✓ Reflexions en el temps.
- ✓ Resultats d'aprenentatge.

Implicar a l'alumnat en la nostra pràctica docent i en el nostre procés d'aprenentatge pot fer incrementar la seva empatia vers el professor i també és una manera de donar-los-hi exemple a l'hora de mantenir el portafolis al dia i utilitzar-lo.

El fet de veure en el professor evidències i esforç per la seva millora contínua i per la qualitat de la seva pràctica serà motivador per l'alumnat i ajudarà a augmentar el prestigi del professorat entre aquest i també entre les famílies.

3.6. Avaluació

“En tot cas, les produccions docents incloses al portafolis, no n’asseguren per si mateixes el seu ús adequat i ètic del portafolis docent, ni que es doni una interacció professional i una supervisió de qualitat. Per això cal instaurar un procés d’avaluació en sentit ampli, amb propòsits clars i transparents, amb els deguts suports metodològics i amb persones qualificades com avaluadors i supervisors.” (DÍAZ BARRIGA, 2010)

3.6.1. Autoavaluació

L’elaboració del Portafolis Docent ha de possibilitar l’avaluació sobre la pròpia pràctica reflexiva i, com a conseqüència, la seva tasca docent. Per a poder realitzar això ha de comptar amb descriptors que li permetin, al llarg del procés, descriure i analitzar la seva actuació per a poder-hi reflexionar al respecte, juntament amb la informació que recullen les evidències.

La formulació de descriptors es pot realitzar a partir dels objectius proposats a l’inici del portafolis, el pla dissenyat i l’anàlisi del procés.

Deixar constància de les decisions preses, les accions realitzades i les reflexions que s’han fet obliga al docent a mirar enrere i revisar les accions dutes a terme. En aquest procés de revisar el que s’ha fet, el professor, a partir del seu punt de partida (portafolis inicial) i la reflexió de les diferents evidències seleccionades, podrà percebre i prendre consciència de l’estat actual en el que es troba. A partir d’aquí realitza la valoració del procés.

Es desprèn doncs la necessitat de facilitar guies d’autoavaluació al professorat en les diferents fases del portafolis (Portafolis Intermedi i Portafolis final). Això es complementa amb una rúbrica per a l’autoavaluació. **Veure l’Annex III.**

3.6.2. Coavaluació

La coavaluació per part d’altres companys docents, alumnes, tutors, etc.. és una excel·lent eina per ajudar-nos a reflexionar i a complementar la nostra reflexió. A vegades el nostre punt de vista és diferent dels altres i ens pot costar veure en nosaltres mateixos certs aspectes, positius o negatius de la nostra pràctica docent. Un dels objectius claus del portafolis: crear un espai interactiu on es puguin donar tot tipus d’aportacions per tal d’enriquir la tasca docent.

Poder disposar d’un punt de vista exterior aconseguirà ajudar-nos a entendre millor el nostre procés d’aprenentatge i la nostra pràctica docent.

Per això, es proposa especialment la coavaluació entre iguals, és a dir, entre professors. A part d’aconseguir una opinió externa, també aconseguiran entendre millor el concepte d’portafolis, conèixer altres pràctiques docents i maneres de treballar amb el portafolis.

La coavaluació, en aquest portafolis, es dona en la guia d’observació de l’aula, entre companys,

També es proposa una rúbrica que pot servir tant per la coavaluació entre companys com per l’avaluació dels portafolis per part del centre. **Veure Annex III.**

3.6.3. Avaluació de la implantació

Per tal d'avaluar la implantació al centre caldran la presència d'indicadors, que s'hauran d'anar actualitzant anualment.

Els objectius del centre en relació amb la implantació del e-portafolis entre el seu professorat hauran d'anar lligats a aquests indicadors. Veure rúbrica de la implantació al **Annex III**.

Aquests indicadors també poden servir pel Projecte de Centre o per la Programació General Anual i per la planificació de la direcció en aquest sentit.

3.6.4. Avaluació individual per part del centre

Per altra banda, el portafolis també serveix a la direcció del centre per tal d'avaluar al seu professorat i la seva millora contínua.

Per tal d'assegurar al màxim la imparcialitat i l'objectivitat a l'hora d'avaluar els e-portafolis, el més convenient és d'avaluar-los mitjançant una rúbrica. Se'n proposen dues, que poden servir tant per l'avaluació dels portafolis per part del centre com per la autoavaluació. **Veure Annex III.**

A més, el més convenient és desenvolupar amb amplitud i precisió una sèrie d'estàndards qualitatius mínims a complir i que siguin susceptibles de qualificar-se segons aquesta rúbrica.

També es poden avaluar uns mínims en les diferents accions a fer al portafolis per tal d'assegurar la seva utilització per part del professorat.

3.7. Publicació i accessos

La intenció del centre és impulsar que aquests e-portafolis siguin públics de cara als alumnes, pares o tutors legals i/o a qui els vulgui consultar.

De totes maneres no serà, en cap cas, obligatori que els e-portafolis siguin públics i cada docent podrà publicar i/o ocultar aquells apartats i seccions que consideri oportunes.

Per tant, caldrà tenir en compte les múltiples opcions de publicació i accessos en les ajudes que s'elaborin.

Les parts d'e-portafolis referents a les Ajudes sempre tindran que ser privades.

3.8. Ajudes

Poden adoptar diferents formes: plantilles, guies, ajudes contextuais, i tutorials.

- ❖ Plantilles: exemple de portafolis amb recomanacions respecte com elaborar cada part.
- ❖ Contextuals: implementades en la mateixa plataforma.
- ❖ Tutorials: que responen a ajudes de procediment.
- ❖ Guies: documents explicatius sobre com elaborar el portafolis.

Poden contenir diferents formats: àudio, web, documents imprimibles, vídeo, etc. També poden contenir impressions de pantalla de la plataforma tecnològica.

En aquest cas s'ha optat per a combinar les diverses formes amb l'objectiu de maximitzar la seva facilitat d'ús i l'efectivitat.

La seva finalitat és la de donar suport tant de tipus tècnic, com conceptual, com procedimental o metodològic, amb l'objectiu d'afavorir l'elaboració i aplicació autònoma del portafolis. No es tracta de que hi hagi un tipus o un altre, sinó de que hi siguin tots ja que cadascun respon a objectius i demandes diferents.

Conceptuals: Fan referència al coneixement conceptual de l'e-portafolis. S'ha d'explicar què és i que implica treballar amb aquest sistema de seguiment i avaluació dels aprenentatges. També sorgiran dubtes i qüestions de tipus conceptual que caldrà atendre en el mateix moment en que aquest està desenvolupant el portafolis docent.

Aquestes ajudes haurien de poder resoldre temes relacionats directament amb el contingut de l'e-portafolis:

Sentit del e-portafolis

- ❖ Que és un e-portafolis docent?
- ❖ Context històric
- ❖ Per a què serveix?
- ❖ Com és?
- ❖ Què requereix?
- ❖ Que és una evidència? De quins tipus n'hi ha?
- ❖ Justificació
- ❖ Característiques
- ❖ La Pràctica Reflexiva
- ❖ Riscos

Procedimentals o metodològics: Fan referència a com procedir, quins passos seguir.

- ❖ Què ha d'incloure?
- ❖ Com s'organitza?
- ❖ Qui, com i quan l'avalua?
- ❖ Com seleccionar una evidència? (justificar perquè seleccionar aquella i no una altra)
- ❖ Com es temporitza?
- ❖ Per on començar?
- ❖ Fases per desenvolupar el teu e-portafolis: decisions a prendre.
- ❖ Primers passos
- ❖ Explicació dels diferents apartats.

Tecnològics: Fan referència a dubtes en l'ús de la tecnologia, especialment de les TIC.

- ❖ Primeres passes
- ❖ Conceptes fonamentals: modificar pàgina, insertar i modificar objectes, adjuntar documents, links, canviar el disseny, permisos.
- ❖ Com publicar l'e-portafolis?
- ❖ Com editar l'e-portafolis?
- ❖ Ajuda de google sites
- ❖ Tutorial per redimensionar imatges
- ❖ Tecles abreujades de google sites

FAQ: Preguntes més freqüents en l'elaboració d'un e-portafolis. Aquest apartat està pensat perquè el coordinador TIC o la persona encarregada de gestionar els e-portafolis facin un recull de les Preguntes Més Freqüents ("*Frequently Asked Questions*").

D'aquesta manera, abans de realitzar-li qualsevol consulta, caldrà consultar prèviament si hi ha la resposta en aquest apartat, o en alguna de les ajudes.

Glossari: Amb la definició dels conceptes clau.

3.9. Formació inicial

Per tal de que els professors entenguin el concepte de portafolis i es motivin per la seva utilització i implementació i, a més, ho facin de manera adequada, serà necessària una formació prèvia. I no serà suficient amb una sessió informativa, sinó que seran necessàries diverses sessions de treball, en les quals han d'entendre i treballar els següents conceptes:

- ✓ Un portafolis no és una simple exhibició.
- ✓ Un portafolis no ha de ser simplement un recull d'apunts i material didàctic. És bàsica la reflexió.
- ✓ " Un bon criteri per saber si el vostre portafolis compleix el propòsit pel que ha sigut creat, és constatar si realment quedeu retratats com a docents en ell. Dit d'altra manera, si el portafolis és un fidel retrat de vosaltres mateixos i, encara que no us agradi el que veieu en ell, esteu disposats a canviar-ho." (ATIENZA, 2005)

ATIENZA (2005) també en defineix els següents avantatges:

- ✓ *“Està orientat cap al formador:* L’elabora el professor a partir del seu coneixement de l’estat actual i dels objectius que es proposa assolir.
- ✓ *Està orientat cap a la pràctica:* més que avaluar coneixements documentats i, per tant, fa transparents les decisions pedagògiques i formatives del seu autor.
- ✓ *Està orientat cap al procés:* Acompanya tot el procés de desenvolupament de formació i el canvi que experimenta el docent.
- ✓ *Està orientat cap al futur,* doncs mou al docent a fixar-se nous objectius a partir de la reflexió sobre la consecució dels objectius fixats anteriorment, en una espiral formativa.”

S’ha de deixar clar que el recull d’evidències estigui estructurat, sigui significatiu i selectiu. És a dir, es tracta de recollir evidències de progrés al llarg d’un període de temps.

Es tracta de desenvolupar competències noves a partir de les pròpies experiències, tant positives com negatives, de la reflexió i interacció amb els demés (professors, tutors, alumnes).

En les sessions de treball caldrà que vegin exemples i també realitzin tot el cicle reflexiu, per aconseguir entendre’n el seu sentit i la seva utilitat.

En les sessions de formació s’hauran de treballar els següents conceptes:

- Sentit de l’e-portafolis.
- Procediments i metodologies per a la seva elaboració.
- Funcionament de l’aplicació “*google sites*”.

Les sessions de formació s’hauran d’estructurar al llarg de les diferents fases de l’e-portafolis:

- Les sessions inicials contindran tots tres conceptes.
- Les sessions de les fases intermèdies i final es centraran en l’aspecte procedimental. També podran incloure aspectes avançats de “*google sites*” o aclariments de dubtes respecte aquesta tecnologia.
- Les sessions corresponent a la fase final inclouran aspectes referents a la autoavaluació i coavaluació de l’e-portafolis.

3.10. Pla d'implementació

Donada la complexitat del concepte i el canvi de paradigma que suposa, així com la falta de motivació inicial del professorat i la falta de coneixement del seu sentit, es proposa el següent pla d'implementació:

SESSIÓ	MES	ANY	DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	TEMPS
1	Abril Maig	2013	Sessió Inicial: <ul style="list-style-type: none">✓ Explicació del projecte (10')✓ Sentit del portafolis (Introducció) (15')✓ Presentació de la plantilla (25')✓ Presentació de les ajudes (25')✓ Més aclariments del projecte i preguntes (15')	90'
2	Juny Juliol	2013	Sessió de creació dels e-portafolis individuals: (amb ordinadors) <ul style="list-style-type: none">✓ Creació del portafolis individual (30')✓ Explicació de les eines bàsiques "google sites" (amb videoprojector i videotutorials) (35')✓ Primeres passes i dubtes (25')	90'
3	Setembre	2013	Sessió Portafolis Inicial: (amb ordinadors) <ul style="list-style-type: none">✓ Sentit del portafolis (ampliació de conceptes) (15')✓ Explicació de la metodologia i fase inicial (15')✓ Exemples de "recull d'evidències" i com fer-ho (15')✓ Exemples de cicle reflexiu (15')✓ Activitats pràctiques del cicle reflexiu (30')	90'
4	Octubre	2013	Sessió de Control, Formació google sites i Dubtes: <ul style="list-style-type: none">✓ Control de l'evolució del e-portafolis✓ Sessió de treball "google sites" i resolució de dubtes.	90'
5	Gener	2014	Sessió Portafolis Intermig: <ul style="list-style-type: none">✓ Metodologia i sentit de l'e-portafolis (ampliació) (25')✓ Explicació sobre com planificar l'acció (15')✓ Exemples de planificar l'acció (10')✓ Exemples d'ampliació del cicle reflexiu (10')✓ Activitat pràctica de planificar l'acció (30')	90'
6	Abril	2014	Sessió Portafolis Final: <ul style="list-style-type: none">✓ Explicació del portafolis final (15')✓ Explicació de l'autoavaluació (10')✓ Explicació de la coavaluació entre companys (15')✓ Coavaluació entre companys (50')	90'

En anualitats posteriors seria suficient fer sessions 3, 4 i 5 (portafolis inicial, intermedi i final). També es proposa la possibilitat d'incentivar a l'equip docent mitjançant premis als portafolis (per exemple, premis al millor portafolis, al millor cicle reflexiu i/o al més original). Això també seria extrapolable als portafolis de l'alumnat i suposaria un incentiu afegit.

4. Resultats

4.1. Abast i restriccions

El portafolis docent requereix, per a ser realment efectiu, un canvi de concepte dels mateixos docents, un canvi de paradigma. Per altra banda, també requereix un canvi de la cultura avaluativa del professorat per par de la institució.

“La *cultura del portafolis* requereix i suporta a la vegada una comunitat de docents que assumeixen la responsabilitat de demostrar el que saben i poden fer. Aquesta cultura afavoreix també una dimensió ètica de les pròpies avaluacions i el desenvolupament d'una filosofia educativa congruent. Tot això ha de veure's recolzat per polítiques institucionals que facilitin el canvi.” (DIAZ BARRIGA, 2010)

També s'han posat esforços en deixar clar i ajudar a entendre el veritable sentit i utilitat del portafolis i la metodologia per la seva implementació individual.

Pel que fa a la tecnologia de l'aplicació “*google sites*”:

- ✓ “*Google sites*” permet crear pàgines web sense tenir coneixements de programació.
- ✓ Tampoc és necessari instal·lar cap software.
- ✓ Gratuït, no requereix cap cost econòmic.
- ✓ Es poden importar documents des de “*google docs*”.

S'ha intentat elaborar-ho en un entorn concret i amb ajudes, de manera que algú sense coneixements de “*google sites*”, i sense massa facilitat per adaptar-se a nou software, pugui dissenyar i implementar el seu e-portafolis digital amb relativa facilitat i efectivitat.

4.2. Limitacions tècniques

- ✓ 100 GB d'espai d'emmagatzematge per a cada domini.
- ✓ 20 Mb mida màxima d'arxiu adjunt.
- ✓ Els documents inserits no es comptabilitzen com a emmagatzematge
- ✓ Certa complexitat per incloure-hi música.
- ✓ No permet el disseny avançat.

4.3. Característiques de la plantilla

- ✓ Vol ser un exemple del portafolis, però no serà obligatori de mantenir-la.
- ✓ En qualsevol cas sí que caldrà respectar el guió amb els apartats.
- ✓ Inclou una part pública i una altra privada.
- ✓ Es poden canviar els permisos de les pàgines, per a fer-les públiques o privades.
- ✓ Inclou Ajudes, FAQ i Glossari (ús privat).

5. Conclusions

El concepte de portafolis i la seva utilitat, en general són encara molt desconeguts per la societat, i tampoc són massa coneguts en l'àmbit docent, tot i el ràpid augment de la seva popularitat.

L'ús de l'e-portafolis suposa un canvi de paradigma i suposa que un mateix sigui el principal protagonista del seu aprenentatge, mitjançant la pràctica reflexiva.

Resulta fonamental la participació activa del professorat com a resultat d'un esforç col·lectiu i de finalitats clares, encaminades a la professionalització docent i la millora de l'ensenyament.

La creació d'un portafolis pot significar una vivència personal única, una oportunitat per reflexionar sobre el propi aprenentatge en la professió i desvelar la seva pròpia identitat.

L'entorn "google sites" és ideal per a la realització d'e-portafolis degut a la seva senzillesa d'ús. Això permet no tenir que dedicar massa temps als reptes tecnològics i poder concentrar l'esforç en l'escènica del portafolis.

L'ús d'una plantilla és una excel·lent eina per ajudar a la implementació individual dels portafolis i permet mostrar-ho mitjançant exemples i consells.

La creació de les ajudes, en els seus diferents àmbits (plantilla, sentit de l'e-portafolis, procediments i tecnològic, FAQ i Glossari), és clau per a la eficiència en el desenvolupament de l'e-portafolis

Perquè la implantació tingui èxit entre el professorat s'ha de posar especial èmfasi en la seva formació, el seguiment, la motivació i l'eficiència en la seva implementació. Cal que, a més a més d'entendre el sentit i la utilitat del portafolis, també puguin fer-ne ús de manera efectiva i en constatin l'avantatge que per a ells representa.

La seva implantació suposarà un esforç considerable a curt termini però, a mig i llarg termini aquest es veurà recompensat amb escreix. Millorarà la seva pràctica docent i la manera que tenen d'entendre l'ensenyament i d'impartir-lo i, per tant, la qualitat de la docència pròpia i del centre. Conseqüentment, millorarà la qualitat de l'aprenentatge dels alumnes, que és la finalitat última de la docència.

Cal mencionar que la implementació de l'e-portafolis entre el professorat del centre pot ser una eina molt valuosa per a millorar el tracte amb les famílies i amb els alumnes. Doncs famílies i alumnes tindran la possibilitat de ser testimonis de la pràctica docent i de les competències professionals del professorat. I, també, de l'esforç per a millorar aquestes pràctiques. Això crearà, sens dubte, una certa admiració envers la docència i augmentarà el prestigi del Col·legi.

S'ha de tenir cura del seu ús com a instrument amb finalitats de rendir comptes, és a dir, per avaluar el professorat, perquè es corre el risc de desvirtuar algunes de les majors qualitats d'aquest, així com el seu potencial.

6. Bibliografia

Alart, Núria. *PORTAFOLI. Carpeta Docent. Carpeta d'Aprenentatge*. Formació de Formadors. [en línia ICE UB. Febrer 2008. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: <http://portafolidocent.wikispaces.com/SARA++ENLA%C3%87OS+A+LECTURES+INTERESANTS.pdf> >.

Atienza, Encarna. *El portafolio del profesor como instrumento de autoformación*. Universidad de Barcelona. Conferencia XVIII edición de Expolingua (Madrid, Abril de 2005). [revista electrònica en línia] En: marcoELE. revista de didáctica ELE. núm. 9, 2009. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: http://marcoele.com/descargas/9/atienza_portafolio.pdf > ISSN 1885-2211

BARBERÀ, Elena; BAUTISTA, Guillermo; ESPASA, Anna; GUASCH, Teresa (2006). «*Portfolio electrónico: desarrollo de competencias profesionales en la Red*». En: Antoni BADIA (coord.). Enseñanza y aprendizaje con TIC en la educación superior [monogràfic en línia]. Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento (RUSC). Vol. 3, n.º 2. UOC. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: http://www.uoc.edu/rusc/3/2/dt/esp/barbera_bautista_espasa_guasch.pdf > ISSN 1698-580X

Díaz Barriga Arceo, Frida. Maclovía Pérez Rendón, María. *El portafolio docente a escrutinio: sus posibilidades y restricciones en la formación y evaluación del profesorado* [revista electrònica en línia] Observar 2010.4, 6-27, Julio 2010. [Consulta: 16 febrer 2013]. Disponible a: <http://www.odas.es/site/magazine.php> >. ISSN: 1988-5105

Esteve, Olga. Keim, Lucrecia. Carandell, Zinka. *El portafolis en la formació de professorat: un instrument al servei de la reflexió en i sobre la pràctica docent*. Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura. Núm. 39. P35-47. [en línia Abril 2006. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: <http://portafolidocent.wikispaces.com/SARA++ENLA%C3%87OS+A+LECTURES+INTERESANTS.pdf> >.

Guash, Teresa. Espasa, Anna. *E-portafoli: les ajudes educatives des d'una perspectiva socio-constructivista*. UOC. [en línia Novembre, 2006. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: http://portafolidocent.wikispaces.com/file/view/C_Guasch.pdf >.

López Caparrós, Manuel. Guía para la gestión de un centro educativo con la web 2.0. A: *Web tutorial para google sites* [en línia]. Madrid: Gener, 2008 [Consulta: 15 febrer 2013]. Disponible a: <https://www.box.com/shared/m5vrydttwg> >.

Pérez de Obanos Romero, Gregorio. *La competencia docente y el desarrollo profesional: hacia un enfoque reflexivo en la enseñanza de la ele*. Instituto Cervantes. V encuentro brasileño de profesores de espanyol. [revista electrònica en línia] Suplementos marcoELE. núm. 9, 2009. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: http://marcoele.com/descargas/enbrape/perezdeobanos_competencia-docente.pdf > ISSN 1885-2211

Pujolà Font, Joan-Tomàs. González Argüello, M. Vicenta. *El uso del portfolio para la autoevaluación continua del profesor*. UNIVERSIDAD DE BARCELONA. [revista electrònica en línia] En: MONOGRÁFICOS marcoELE. núm. 7, 2008. EVALUACIÓN. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: <http://marcoele.com/el-uso-del-portafolio-para-la-autoevaluacion-en-la-formacion-continua-del-profesor/> > ISSN 1885-2211

Pueyo Villa, Silvia. *El desarrollo de la competencia reflexiva de los profesores en formación a través del portafolio académico*. Congreso Mundial de Profesores de Español. [en línia Noviembre, 2011. [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a: <http://comprofes.es/videocomunicaciones/el-desarrollo-de-la-competencia-reflexiva-de-los-profesores-trav%C3%A9s-del-portafolio-acad%C3%A9mico> >

Altres documents en línia

[en línia] [Consulta: 17 febrer 2013]. Disponible a < <http://prpele.wordpress.com/>>

Gestió del canvi. *Lideratge i millora contínua a l'educació*. [en línia] [Consulta: 24 febrer 2013]. Disponible a <<http://www.gestiodelcanvi.com/>>

Portafolis Digital. Recursos. XTEC. [en línia]. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. [Consulta: 24 febrer 2013].
<<http://www.xtec.cat/web/recursos/tecinformacio/portafolis>>

